

[Finansministeren.]

ligt ansatte, også vidner om en vis forsigtighed, kan jeg vist godt sige, fra regeringens side med hensyn til udgifter, men jeg vil ikke mindst understrege, at disse forhandlinger også blev ført i en ånd, der viste, at de offentligt ansatte forstod de økonomiske problemer, som samfundet stod over for, og det er der grund til at hæfte sig ved.

På det pengepolitiske område finder den stramme økonomiske politik udtryk i den uændrede videreførelse af udlånslofterne for pengeinstitutterne — det må man beklage — og i det høje renteniveau, som vi opererer med på det boligpolitiske område, i kvotering af boligbyggeri og begrænsning af adgang til at opnå realkreditfinansiering.

Vi må nok se i øjnene, at der til dels som følge af den økonomiske politik vil indtræde en afdæmpning af den økonomiske aktivitet her i landet i løbet af året, og det er vigtigt, at vi gør os klart, at vi ikke har nogen mulighed for at ændre denne udvikling, når det valutariske finansieringsbehov selv med en stram økonomisk politik løber op på de nævnte ca. 7½ mia kr. Det er ensbetydende med, at vi ikke formår at finansiere en stærkere produktionsstigning herhjemme end de ca. 3 pct., der er forudset for 1974.

Samtidig må vi gøre os klart, at det store underskud på betalingsbalancen ikke er noget isoleret fænomen for 1974. Jeg tror ikke, der er nogen, der gør sig nogen forestilling om, at man vil være i stand til at gennemføre en så stærk stramning, at man for det kommende finansår på én gang kan få bortelimineret dette store betalingsbalanceunderskud. Men det er nødvendigt, at vi får vendt dette underskud til et overskud, så vi kan få, jeg havde nær sagt penge til rådighed til afdrag på den store gæld, som vi efterhånden pådrager os.

Den første betingelse for en heldig gennemførelse af denne tilpasning er, at vi ikke blot for 1974-75, men også for 1975-76 fastsætter og opretholder beskedne mål for stigningen i den indenlandske efterspørgsel, og tilpasningen må foregå ved, at vi frigør

arbejdskraft til eksportproduktion. Vi har ofte drøftet netop dette problem, og jeg tror, det er vigtigt, hvis vi skal arbejde os ud af de problemer, vi er inde i, på den mest hensigtsmæssige måde, at denne målsætning fastholdes og underbygges i den politik, som vi tilrettelægger.

Det er vel i denne forbindelse naturligt at starte med de offentlige udgifter og boligbyggeriet, som tilsammen dækker en tredjepart af den indenlandske efterspørgsel, og som i høj grad kan styres eller i hvert fald påvirkes gennem de økonomisk-politiske beslutninger. På disse områder må vi indstille os på en meget langsom udvikling i de kommende år.

Dette indebærer for statsbudgettet, at besparelser, der er gennemført for 1974-75, må videreføres i de følgende år, og de må forøges sådan, at den stærke vækst, som nu foreliggende budgetoverslag viser, fjernes. Her er jeg enig i de betragtninger, som hr. Heinesen var inde på. Dette indebærer med andre ord, at vi nu må gennemføre en sparekampagne på budgetoverslagene for finansårene 1975-76 til 1977-78.

Når de offentlige udgifter skal begrænses, er det ikke tilstrækkeligt at skære i udgifterne til drift og anlæg af statens institutioner. Det er nødvendigt tillige at finde sparemuligheder også på de lovbundne tilskud, og vi behøver vel ikke at skjule for hinanden, at dette nok er nogle af de politisk omfendtlige områder, der i så tilfælde må ind i vurderingen.

Det er også nødvendigt at inddrage de kommunale udgifter, som dækker over 1/3 af de samlede offentlige udgifter. Regeringen vil allerede i næste uge optage forhandlinger med de kommunale organisationer om begrænsning af de kommunale udgifter i de kommende finansår.

Vi må her vinde videre frem end til den årlige fastlæggelse af investeringsrammer og lånelofter og opnå sikkerhed for, at alle dele af de offentlige udgifter bærer deres del af tilpasningsbyrden.

Regeringen stiler efter til september at